

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 7366 posłów Dariusza Mateckiego, Dariusza Stefaniuka i Andrzeja Śliwki z 17 stycznia 2025 roku w sprawie restytucji polskich dóbr kultury utraconych na skutek II wojny światowej oraz kontaktów polskiego rządu z władzami Niemiec w tym przedmiocie, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Sprawy dotyczące restytucji dóbr kultury były głównym tematem listu, który minister Bartłomiej Sienkiewicz wystosował 31 stycznia 2024 r. do Pełnomocnik Rządu RFN ds. Kultury i Mediów Claudii Roth. Zapewnił w nim m.in. o gotowości do wsparcia prac nad opracowaniem wyczekiwanych na gruncie prawa niemieckiego rozwiązań mających ułatwić zwrot dóbr kultury przemieszczonych z naruszeniem prawa z Polski na terytorium Niemiec. W lipcu 2024 r. odbyły się konsultacje międzyrządowe prowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Pełnomocnik Rządu RFN ds. Kultury i Mediów Claudią Roth. Prowadzone rozmowy dotyczyły wypracowania skutecznych praktycznych rozwiązań dotyczących restytucji dóbr kultury zagrabionych z terenu Polski. Zagadnienie zmian legislacyjnych było też monitorowane pismem do minister Claudii Roth w lipcu 2024 r. W sierpniu odbyło się spotkanie pracowników MKiDN z przedstawicielką Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN, z Referatu 603, Multilaterale Kulturpolitik. Podczas spotkania nastąpiła finalizacja sprawy restytucyjnej książki pt. „Kultura i sztuka ludu żydowskiego na ziemiach polskich” wydanej we Lwowie w 1935 r., przechowywanej dotychczas w wyniku wojennej grabieży z Warszawy w zbiorach Zentral- und Landesbibliothek Berlin.

Sprawy restytucyjne na terenie Niemiec prowadzone są nieustannie i dotyczą zarówno strat wojennych, odnajdywanych w niemieckich instytucjach publicznych i kościelnych, jak i w rękach prywatnych, a także obiektów skradzionych i nielegalnie wywiezionych.

Współpraca państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie zagadnienia zwrotu dóbr kultury przebiega w myśl przepisów m.in. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/60/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (wersja przekształcona). Dotyczy ona dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium innych państw członkowskich od 1 stycznia 1993 roku. Państwa mogą jednak decydować, czy rozszerzą procedurę na obiekty nielegalnie wywiezione przed tą datą. Tak też się stało w przypadku zwrotu dwóch obrazów z warsztatu Dierica Boutsy – „Mater Dolorosa” i „Ecce in Homo”, stanowiących polskie straty wojenne, odnalezionych w Museo Provincial de Pontevedra w Hiszpanii. Strona hiszpańska podjęła decyzję o zastosowaniu przepisów dyrektywy do obiektów wywiezionych w wyniku II wojny światowej. Z kolei dzięki wykorzystaniu systemu IMI (Internal Market Information System) do Polski zwrócono zabytkowe ikony z przedstawieniem „Trzech Marii u grobu” oraz

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

„Michała Archanioła” skradzionych ze zbiorów Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, a odnalezionych na terytorium Niemiec.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel